

Spoločný poradca pre poľnohospodárov od

LAW FARM

FARMagazín

18. august 2010, číslo vydania: 02

Špecializovaná príloha mesačníka Agromagazín. Samostatne nepredajný.

ZÍSKALA VÄČŠINA PREDSEDOV DRUŽSTVO NEPLATNE?

Ing. Vladimír VOLEČKO:
“Z každej situácie existuje
východisko.”

DPL čakajú
zmeny,
pripravte sa!

POVODNE!
Kto podá
farmárom
pomocnú
ruku?

PENIAZE
Zn.: Hľadám
úver

L A W F A R M

Spoločlivé riešenia: pre poľnohospodárov

Vám prináša spoľahlivé riešenie v novom produkte

FarmConsulting

Poradenstvo pre predsedov poľnohospodárskych družstiev
k právnym a ekonomickým témam na bezplatnej telefonickej linke

0800 1 FARMA

(0800 132 762)

Majte dobrú radu vždy po ruke!

Prvých
10 záujemcov
získa
bezplatne
digitálny
fotorámček!

Denisa Suchardová

osobná asistentka FarmConsulting

Pre objednanie kontaktujte:

LawFarm, s.r.o.
Štúrova 28, Košice
T: 055/62 30 228
E: office@lawfarm.info
W: www.lawfarm.info

Sme tu pre Vás opäť...

Milí čitatelia,

je mi potešením, že sa Vám môžem opäť prihovoriť, už druhýkrát cestou FARMagazínu.

Na úvod, sa Vám chcem poďakovať za prvé reakcie a podnety, ktorých dostala redakcia FARMagazínu naozaj neúrekom. Ich počet nám umožnil zostaviť celé vydanie FARMagazínu, ktoré držíte v rukách, z tých tém, ktoré zaujímajú práve Vás.

Skutočnosť, že máte záujem o nové informácie a dobré rady, vnímam nie len ako dôkaz, že ste prijali FARMagazín za svoj a jeho vydávanie má zmysel. Vnímam to aj ako pozitívny signál pre budúcnosť Vašich podnikov a pre budúcnosť slovenského poľnohospodárstva.

Nové, totiž znamená vývoj vpred, rady, znamenajú odovzdanie vedomostí a skúseností, a to je to, čo by mal každý dobrý manažér prijímať preto, aby jeho podnik odolal tlaku prostredia a vytvoril či udržal si konkurenčné výhody. A vy to od nás prijímate.

Každý sme odborníkom na inú oblasť. Preto, ak by som mala za cieľ zaoberať sa prvovýrobu, rada by som sa poradila s Vami. Preto, ak Vy máte záujem zdokonaľiť vnútorný, právny či ekonomický stav Vašich podnikov, neváhajte sa poradiť s nami.

Aby tak, ako v tomto čase zbierate úrodu zo svojich polí, viníc či sádov, ste mohli zbierať úrodu z úspechov Vášho podniku. Jedno i druhé je výsledkom starostlivosti, nasadenia, správneho postupu a tvrdej práce.

Celý redakčný tím FARMagazínu si váži Vašu priazeň a verí, že aj toto vydanie Vám prinesie veľa užitočných informácií. Už teraz očakávame Vaše otázky, námety a témy, ktoré Vám budeme môcť zodpovedať, objasniť či sprostredkovať v ďalších vydaniach FARMagazínu.

Želám Vám veľa úspechov.

Mgr. Alexandra Kvietská
Konateľ LawFarm, s.r.o.

Obsah vydania

Téma vydania 3

Názor odborníka 4-5

Téma, ktorá vás zaujíma 6-7

Úspešní farmári 8-9

Vaše problémy a ich riešenia 10-11

Aktuálne v poľnohospodárstve 12

Vaše otázky a naše odpovede 13

Súťaž 14

TÉMA VYDANIA:

Čo ste si želali vedieť...

- Z minulého vydania FARMagazínu, Vás zaujala **téma privatizácie poľnohospodárskych družstiev**. Právneho experta LawFarm – pána Daniela J. Kratkeho, sme sa preto na tému opýtali bližšie. Rozhovor s ním Vám prinášame v rubrike „názor odborníka“.
- Nie je to tak dávno, čo polia mnohých z Vás zaplavili povodne. Podá Vám Ministerstvo pôdohospodárstva SR pomocnú ruku? V rubrike „aktuálne v poľnohospodárstve“ sme zisťovali, či ministerstvo pod novým vedením plánuje poskytnúť **dotácie pre povodňami poškodených farmárov** a čo treba robiť, aby dotáciu dostali.
- **Družstevné podielnícké listy** - téma, na ktorú sa názory rôznia. Aká je situácia a čo bude s DPL ďalej? Dozviete sa v rubrike „téma, ktorá Vás zaujíma“.
- Upozornili ste nás na príbeh poľnohospodárskeho družstva Turá Lúka, ktoré môže ísť mnohým príkladom. Pripravili sme pre Vás **rozhovor s úspešným manažérom družstva Ing. Vladimírom Volečkom**, ktorý 30 rokov vedie svoje družstvo k prosperite a opýtali sa i na jeho „recept na úspech“. Nájdete ho v rubrike „úspešní farmári“.
- Ako jeden z Vašich najvýznamnejších problémov, ste v prieskume LawFarm pomenovali **nedostupnosť úverov**. V seriáli „Vaše problémy a ich riešenia“ sme oslovili banky a nebankové subjekty s otázkami, čo poľnohospodárom ponúkajú a ako im chcú úverovú situáciu zlepšiť.
- Nezabudli sme ani zodpovedať **Vaše otázky**, a to v rubrike „Vaše otázky a naše odpovede“.

Daniel J. Kratky:

Privatizácia mnohých družstiev je protizákonná a neplatná.

Nejasné pravidlá a čiastočná neznalosť zákonov dávali v období transformácie i v súčasnosti družstvám a ich vedeniu široký priestor na vlastný výklad právnych noriem. Spleť paragrafov neraz prebudila v myslí aktérov povestného červíka pochybnosti. Urobili sme to vtedy správne? Právny expert spoločnosti LawFarm, s.r.o. Daniel J. Kratky, nás informoval o prekvapujúcej skutočnosti, že vo väčšine družstiev dochádza pri privatizácii k porušeniam zákonov, čoho dôsledkom je neplatnosť celého privatizačného procesu. Takýto stav môže byť v budúcnosti veľmi ľahko právne napadnuteľný. O aké konkrétne porušenia ide, sme sa odborníka na družstevné právo pýtali v rozhovore.

V radoch manažmentu transformovaných družstiev, ktoré už riešili vysporiadanie vlastníckej štruktúry prevláda mienka, že privatizáciu dobre zvládli a považujú ju za ukončenú. Vy tvrdíte, že to nie je celkom tak, prečo?

„To, čo uvádzate, je naozaj všeobecný názor, ktorý medzi týmito poľnohospodármi prevláda. Stretli sme sa s ním aj na konferenciách, ktoré usporiadala spoločnosť LawFarm. Farmári sú presvedčení, že sa so situáciou, ktorá vznikla v 90-tych rokoch vypořádali správne, resp. že postup, ktorí zvolili ich dostal do rozhodujúcej vlastníckej pozície a pomôže pri konsolidácii zložitých vlastníckych vzťahov. Analýzy, ktoré sme v LawFarm realizovali tvrdia bohužiaľ opak a svedčia o tom, že vo viac ako 95%-tách nami analyzovaných

poľnohospodárskych družstvách de facto ani de jure k samotnej privatizácii nedošlo.“

O čo opierate tieto tvrdenia?

„Tých dôvodov, ktoré platnosť privatizácie jednoznačne spochybňujú, je viac. Spoločným menovateľom týchto postupov sa javí predovšetkým porušenie tzv. zákazu zneužitia práva, porušenie princípu rovnosti členov družstva a zneužitia informácií v obchodnom styku zo strany členov predstavenstva. Nechcem sa na tomto mieste sa púšťať do teoreticko-právneho exkurzu, avšak je možné uviesť, že predstavenstvo družstva, ktoré odmietlo ponuky zo strany vlastníkov DPL na predaj DPL v prospech družstva, pričom následne členovia predstavenstva nakúpili DPL napr. za 15% ich menovitej hodnoty

a ako orgán družstva rozhodli o započítaní napr. 100% menovitej hodnoty DPL na ďalšie členské vklady zhodou okolností tých istých osôb, ktoré vykonávajú funkciu členov predstavenstva, dopúšťajú sa viacnásobného porušenia zákonných noriem. Výsledkom takéhoto postupu nie je a nemôže byť získanie kontrolnej vlastníckej pozície v družstve. Tento náš názor okrem iného potvrdzuje aj existujúce súdne rozhodnutie, ktoré uvádza, že pri nadobudnutí DPL tými istými osobami, ktoré následne rozhodovali o jeho zápočte na ďalší členský vklad u tých istých osôb, ktoré rozhodovali o pripustení ďalšieho členského vkladu, došlo k porušeniu zákona, a teda takýto úkon je neplatný.“

To je dosť zásadná informácia, ktoré môže mať vážne následky.

„Určite áno. Tento postup je jednou z najčastejších chýb, ktorých sa manažmenty družstiev dopúšťajú pri neodbornom laickom postupe privatizácie – kúpou DPL. Je dôležité uviesť, že väčšina členov družstva o tomto rozpore nemá vedomosť a nevedia, že ich družstvo bolo sprivatizované protizákonne. Niektorí o tom možno vedia, ale už sa nechcú vracieť do minulosti, nemajú podstatnejšiu motiváciu. Pre tých,

Daniel J. Kratky

Je vedúcou osobnosťou poradenskej skupiny KRATKY GLOBAL TRUST, a.s., ktorej členom je spoločnosť LawFarm. Jeho špecializáciou je obchodné právo, družstevné právo a krízový právny manažment. Počas svojej doterajšej kariéry pôsobil ako právny poradca spoločností na Slovensku i v zahraničí. Je autorom viacerých odborných publikácií a aktívnym prednášajúcim na odborných konferenciách. Daniel J. Kratky je členom a emeritným národným viceprezidentom Medzinárodnej únie advokátov pre Slovensku republiku. Svoje rozsiahle teoretické a praktické skúsenosti s manažovaním komplexných právnych projektov, dnes uplatňuje aj ako právny expert spoločnosti LawFarm.

Predsedovia družstiev sa nesprávne domnievajú, že odkúpením 51% všetkých vydaných DPL, dokončili proces privatizácie a majú väčšinu vo svojich rukách.

ktorí majú eminentný záujem riešiť situáciu zodpovedne, je toto dôležitá východisková informácia. Tým, ktorí majú pochybnosti o právoplatnosti týchto úkonov odporúčam, aby sa obrátili na právnych expertov, ktorí majú s podobnými prípadmi potrebné skúsenosti. Dôkladná analýza dokáže eliminovať následky protizákonného stavu, čím môžu predsedovia predísť nepríjemným komplikáciám v podobe súdnych sporov. V takýchto prípadoch totiž, zjednodušene povedané, neplynú premlčacie lehoty. Teda ak je právny vzťah absolútne neplatný, znamená to, že nejestvuje, a to čo nejestvuje sa logicky nemôže premlčať.“

Akých ďalších chýb sa vedenie družstva dopúšťa pri svojpomocnej privatizácii, majú aj tieto chyby takéto vážne následky?

„Predsedovia družstiev sa veľmi často nesprávne domnievajú, že odkúpením 51% všetkých vydaných DPL, dokončili proces privatizácie a majú

väčšinu vo svojich rukách. Musím však konštatovať, že tento postup a úvaha, nie sú celkom správne. Kúpou DPL, resp. nadobudnutím hlasovacej kontroly, nenadobúdajú, zjednodušene povedané, vlastnícku majoritu. Preto sa môže ľahko stať, že ďalší vývoj v družstve naberie iný smer, ako manažment družstva od odkúpenia DPL očakával. Ďalší častý nedostatok sme identifikovali v stanovách družstiev, ktoré nesprávne upravujú vznik podielu na zisku a jeho výpočet.“

Ako by teda mala privatizácia prebiehať?

„Je dôležité si uvedomiť, že získanie majoritnej vlastníckej pozície v družstve neznamena len získanie väčšiny hlasov, alebo väčšiny podielov, ale predovšetkým väčšiny podielu na zisku družstva. Málokto z členov družstva či manažmentu vie o tom, že družstvo sa zo zákona prioritne nezakladá za účelom dosahovania zisku a pokiaľ problematika

rozdeľovania zisku medzi členov nie je upravená stanovami, družstvo de facto nemôže zisk rozdeliť medzi členov družstva. Uvedeným chcem len demonštrovať to, že proces získania majoritnej vlastníckej pozície, teda privatizácia je náročným procesom, na ktorom sa podieľajú najmä právni experti, finančníci a ekonómovia.“

Existuje jednotný postup, ako by mali družstvá pri dokončení privatizácie postupovať, aby sa nedopúšťali podobných chýb, prípadne porušení zákonov?

„Určiť exaktný postup, ktorý by sa dal aplikovať na všetky družstvá, nie je z môjho pohľadu možné a ani zodpovedné. Ako som uviedol, dokončenie privatizácie je zložitý právno – ekonomický postup a na každé družstvo platia iné pravidlá. No dôležitým predpokladom pri každom jednom družstve je

Pri nadobudnutí DPL tými stými osobami, ktoré následne rozhodovali o jeho zápočte na ďalší členský vklad, došlo k porušeniu zákona, a teda takýto úkon je neplatný.

personálne obsadenie. Každý manažér alebo každý člen, alebo člen predstavenstva družstva, ktorý má za úmysel uskutočniť alebo podieľať sa na privatizácii družstva, musí najst spojencov na túto zmenu. Spojencov interných v podobe členov, členov manažmentu, ale aj externých v podobe právnikov, finančníkov, ekonómov. Jedine vytvorenie takéhoto silného tímu zabezpečí úspešnú privatizáciu družstva.“

Čo hovoria Vaše skúsenosti zo Slovenska, majú predsedovia záujem dokončiť privatizačný proces v ich družstvách?

„Samozrejme, stretávame sa rôznymi názormi. Ľudia majú radi stereotyp a veľmi neradi sa ho vzdávajú. Dokončenie privatizácie prináša zmenu. Je dôležité, aby sa nad možnosťami, ktoré im privatizácia ponúka aspoň zamysleli a pouvažovali, či to nemôže byť cesta, ktorá reštartuje činnosť družstva.“

Strašiak DPL

Družstevné podielnické listy – strašiak, ktorý nie len manažmentu družstiev spôsobuje vrásky na čele už niekoľko rokov. Aj keď od transformácie družstiev prebehol dlhý čas, s následkami, ktoré spôsobilo ich vydanie, sa boria družstvá dodnes. Vlastníkom DPL je totiž približne každý tretí Slovák a ich nominálna hodnota dosiahla koncom minulého roka hodnotu takmer 365 miliónov EUR. Ide teda o veľkú skupinu ľudí, z ktorých mnohí nie sú tak úzko spätí s poľnohospodárstvom a družstvom ako ich predkovia. Inštitút DPL mal napraviť krivdy bývalého režimu, no zdá sa, že spôsobil krivdy nové.

Názor na úvod:

„Vydanie DPL spôsobilo najväčšiu katastrofu smerujúcu k zániku slovenského pôdohospodárstva. Podľa môjho názoru došlo k zdefraudovaniu transformovaného majetku. Nikde na svete sa nič podobné neudialo. Prijatím tohto rozhodnutia sme zo slovenského poľnohospodárstva urobili albánske. Vlastníci DPL bez práva podieľať sa na riadení družstva, či dostávať podiel na zisku, sú zneužívaní tými, ktorí dostávajú miliónové dotácie. Riešenie z tejto situácie je ťažké, pretože už takmer 85% družstiev je zruinovaných,“ povedal nám exminister pôdohospodárstva Stanislav Becík.

Patová situácia.

Očakávania vlastníkov DPL boli jednoznačné. Majetok, o ktorý prišli kolektívizáciou, im mal byť vynahradený vyplatením majetkových podielov na družstve, v zákone stanovenej lehote. Opak sa však stal pravdou. Majetkové podiely boli zmenené na DPL.

Vlastníci DPL, ktorým zákon priznáva slabé oprávnenia, majú z DPL viac škody ako osohu. „DPL je cenným papierom a pre jeho vlastníka predstavuje určité práva. Vlastník DPL má najmä právo podieľať sa na zisku družstva, prevádzať DPL alebo inak s ním nakladať, previesť DPL späť na družstvo alebo aj byť za splnenia

zákonom stanovených podmienok, prijatý za člena družstva, ktorého DPL vlastní,“ ozrejmila práva vlastníkov DPL právnička LawFarm, s.r.o. JUDr. Bronislava Kubišová.

Vlastníci DPL teda nemajú oprávnenie podieľať sa priamo na riadení družstva. Nemajú právny nárok na členstvo v družstve, i keď ich majetok využíva družstvo na podnikanie. Majú síce právo podieľať sa na zisku družstva, avšak v praxi to tak vo väčšine nie je. Družstvá totiž väčšinou dosahujú nízku úroveň zisku alebo zisk nerozdeľujú a ani zo zákona nemusia existovať kvôli jeho vytváraniu. Vlastníci DPL však musia platiť poplatky za vedenie účtov Centrálnemu depozitáru cenných papierov. Niet sa preto čo čudovať, že

vlastníci DPL postupne prestali javiť záujem o družstvá a DPL boli z ich pohľadu označené za bezcenný papier.

Na strane družstiev, nie je situácia s DPL o mnoho jednoduchšia. Majetkové podiely vyvolali u družstiev vysoké záväzky, ktorých splatenie by znamenalo krach väčšiny družstiev. Vydanie DPL, ktoré malo tomu zabrániť spôsobilo, že na družstve majú majetkové práva aj osoby, ktoré nie sú jeho členmi, nemajú k nemu vzťah, nemajú motiváciu sa o neho zaujímať. K členom družstiev, ktorých je aktuálne priemerne 170 na jedno družstvo, je tak potrebné prirátava ďalšie stovky osôb de facto vlastníciach časť družstva. Roztrieštenosť vlastníckej štruktúry družstiev spôsobená transformáciou, tak nabrala na obrátkach.

Stanislav Becík, bývalý minister pôdohospodárstva

Vydanie DPL spôsobilo najväčšiu katastrofu smerujúcu k zániku slovenského pôdohospodárstva. Riešenie tejto situácie je ťažké, pretože už takmer 85% družstiev je zruinovaných.

Kde sa dvaja bijú, tretí vyhraje...

Obe strany sa snažia vysporiadať s nepriaznivou situáciou. Vlastníci DPL, sa ich väčšinou snažia predať, avšak trhová cena DPL predstavuje zlomok ich nominálnej hodnoty. DPL navyše nie je verejne obchodovateľný, čo obmedzuje možnosť DPL zobchodovať. Družstvá sa snažia DPL odkupovať, avšak nemali a obvykle nemajú na to dostatok financií.

Situácia sa stala vhodným prostredím pre špekulatívne obchody, kedy neznáme spoločnosti skupujú DPL a získavajú tak pozíciu na nepriateľské prevzatie či ovplyvňovanie družstiev. Tento fakt potvrdzujú aj čoraz častejšie sa objavujúce ponuky na odkúpenie družstevných podielnických listov. Niet preto divu, že sa poľnohospodári obávajú, že cez majetkové podiely sa niekto lacným spôsobom dostane k majetku ich družstiev.

Riešenia?

Niektoré družstvá pristupujú v snahe o kontrolu nad DPL a zníženie nákladov ich vlastníkov, k zmene podoby DPL zo zaknihovaných na listinné. „**Premena DPL zo zaknihovanej podoby na listinnú si vyžaduje rozhodnutie emitenta, teda družstva, a vykonanie zmeny v evidencii v Centrálnom depozitári cenných papierov, ktorý vedie družstvu účet. Dňom zrušenia registrácie cenného papiera, vzniká majiteľovi DPL právo, aby mu ho družstvo odovzdalo v listinnej podobe.**“ povedala JUDr. Bronislava Kubišová a dodala: „**Túto skutočnosť a lehotu na vyzdvihnutie listinných DPL je družstvo povinné uviesť zákonom stanoveným spôsobom.**“

I tento postup však rieši situáciu len čiastočne, keďže sa mení forma DPL, ktoré tu ostávajú.

Tie družstvá, ktoré mali dostatok financií alebo využili úverové možnosti, preto začali s odkupovaním DPL od ich vlastníkov. Právny expert spoločnosti LawFarm, pán Daniel J. Kratky tvrdí, že manažment družstiev nepostupuje zle, keď sa snaží DPL skúpiť, no podľa neho ide len o prvý alebo doplnkový krok. „**Manažment družstiev môže skupovať DPL, no je to len jedno z opatrení vedúcich k ochrane družstva a stabilizácii jeho vlastníckej štruktúry. Celý proces si vyžaduje ďalšie úkony.**“ Manažment družstiev by teda odkúpením DPL nemal nadobudnúť dojem, že týmto krokom eliminoval

roztrieštenosť vlastníckych vzťahov v družstve a zároveň sa zbavil rizika, že DPL získajú špekulanti, ktorí by ho mohli ohroziť. „**Nadobudnutím hlasovacej kontroly, ešte nenadobudnete majoritný majetkový podiel**“, hovorí Daniel J. Kratky. Hlasovacia kontrola (napr. 51% hlasov v rukách členov manažmentu družstva) nadobudnutá napríklad cez DPL, teda nezaručuje družstvám vlastnícku stabilitu ani ochranu pred tretími subjektmi.

Navyše, v súvislosti s odkupovaním DPL je možné dopustiť sa závažných chýb. „**Veľmi často sa v družstvách objavuje postup, že manažment vykúpuje DPL za 10-15% jeho menovitej hodnoty, avšak následne sám rozhoduje o tom, že menovitú hodnotu DPL si započíta na ďalší členský vklad v rozsahu 100%. Podľa slovenskej judikatúry, je takýto postup v rozpore so zákonom a teda neplatný,**“ dodal Daniel J. Kratky.

Zasiahol aj štát.

Štát reagoval na vlnu nespokojnosti možnosťou prevodu DPL Fondu národného majetku. Ale túto možnosť nemajú všetci. Fond národného majetku oslovil len majiteľov DPL s nominálnou hodnotou nad 6 639 EUR (200 tisíc SKK), aby v prípade, ak ich považujú za „bezcné“, previedli na fond. Úľavou má byť, že FNM za majiteľov DPL zaplatí novozavedený poplatok za vedenie DPL na účte majiteľa v centrálnom depozitári. Objektívne možno povedať, že výška poplatku za vedenie účtu je v pomere k nominálnej hodnote DPL neadekvátnym „odškodnením“. I tak však niektorí vlastníci DPL k ich prevodu na FNM pristupujú. V iných tento pochod vyvoláva nádej, že sa situácia zmení, preto vyčkávali a nechcú DPL družstvám predať, čo situáciu družstiev opäť komplikuje.

Čo bude nasledovať?

Zavedením tohto postupu, zbystrili pozornosť opäť družstvá. Podiel na majetku družstiev získava opätovne štát, čo je opakom privatizácie a cestou späť. Družstvám nie je jasné, aký zámer bude mať štát, ako nový vlastník DPL. Družstvám navyše nie je jasné ani to, či zákonodarca nebude chcieť riešiť situáciu novou právnou úpravou, ktorá môže postavenie i práva družstiev a vlastníkov DPL úplne zmeniť.

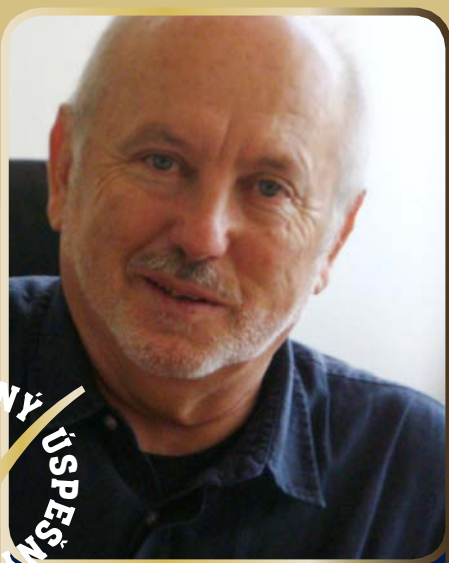
Zsolt Simon,
Minister pôdohospodárstva

Na plány s DPL sme sa opýtali priamo Ministra pôdohospodárstva, Zsolta Simona, ktorý nám povedal:

V oblasti DPL plánujeme legislatívne zmeny, no teraz ich ešte nemôžem konkretizovať. V najbližšom období sa tejto problematike chcem venovať, pretože vydanie družstevných podielnických listov považujem za veľmi zlý krok, ktorý komplikuje riadenie poľnohospodárskych družstiev.

Zmena právnej úpravy DPL sa teda plánuje a nikto dnes nevie posúdiť, aká bude. Čo teda s DPL? Ak ich družstvo alebo jeho manažment nevykúpi a nevyužije na dokončenie privatizácie družstva, je reálne možné, že to urobí niekto iný. No na strane druhej, ak vedenie družstva príjme účinné opatrenia, dá sa predísť akýmkoľvek rizikám. „**Odporúčam predsedom družstiev, aby sa poradili s odborníkmi. Podľa môjho názoru je však podstatné to, aby si predsedovia družstiev uvedomili, že súčasný stav im neprospeje a je nutné ho riešiť,**“ tvrdí právny expert Daniel J. Kratky a dodáva, že so zmenou legislatívy v otázke DPL, ktorá môže vyvolať nové hrozby, je potrebné rátať.

Dodávateľia a odberateľia musia spolupracovať, inak na trh neprerazia

Ing. Vladimír Volečko:
Úspešný predseda úspešného družstva

Vladimír Volečko, pozitívne naladený pán, ktorý už 30 rokov mieri každý deň na to isté miesto. Poľnohospodárske družstvo Turá Lúka je jeho srdcovkou. Bývalý podpredseda SOPK, dnes predseda Združenia pestovateľov obilnín na Slovensku hospodári na viac ako dvoch tisícok hektárov pôdy v kopcovitom teréne. Svoje „remeslo“ raz odovzdá svojmu synovi, ktorý už teraz vie, o čom je práca v poľnohospodárstve. Otcovi pomáha z pozície podpredsedu družstva. Tvrdí, že porovnávať farmárčenie na Slovensku s ostatnými krajinami smerom na západ je ťažké, podpora poľnohospodárov je podstatne vyššia a rozloha areálov oveľa menšia. Podľa neho problémom poľnohospodárstva sú najmä nekorektné dodávateľsko – odberateľské vzťahy. V svojom družstve dokončil privatizačný proces a dnes sa teší z jeho úspechov.

Povedzte nám ako ste sa dostali k poľnohospodárstvu, ako dlho sa mu venujete? Kam siahajú vaše začiatky?

“Začiatky môjho vzťahu k pôde a k zvieratám sú niekde v detstve, keďže som vyrastal doma na gazdovskom dvore, nie tu, kde pôsobím teraz, ale 450 km ďalej na Zemplíne. Môj prvý zážitok, ktorý si pomerne dobre pamätám, bola čierna čerstvá brázda v snehu. Starý otec ma posadil na koňa, keď oral záhradu a spoza jeho chrbta som videl tú brázdnu. Tam sa asi začal formovať môj vzťah k pôde. Mal som ako mladý človek všelijaké záujmy, ale na strednej škole ma bavila chémia, biológia. Keďže brat mojej matky chodil na vysokú školu do Nitra a často mi o nej rozprával, rozhodol som sa, že tam pôjdem aj ja.”

Čo Vás zavialo tu do Turej Lúky?

“Ako sa hovorí „za všetkým hľadaj ženu“.

Moja žena pochádza priamo z Kopańíc. Po tom, čo som sa oženil a presťahoval z východu, začal som pôsobiť na tomto družstve, takže od počiatku ja formujem podnik a podnik formuje mňa. Predo mnou tu pôsobil len jeden predseda – 40 rokov, ja teraz začínam svoj 30-ty rok.”

Čomu sa venujete prioritne vo vašom družstve?

“Každý si vo svojom podniku musí nájsť cestu, aby zvládol prírodné podmienky, ktoré má. My v našej Myjavskej pahorkatine to máme ťažké – je to krásny kraj na maľovanie, ale ťažký na vyrábanie chleba. To je motto, ktoré charakterizuje každý deň, ktorý sa boríme s týmito podmienkami. Od začiatku sme tomu museli prispôbiť svoj výrobný program. Z 50% sa venujeme výrobe husto siatych obilnín, ktoré sú nosnou kostrou rastlinnej výroby. Tu patria krmoviny, technické a špeciálne plodiny, olejníny – repka,

ľan na semeno a krmoviny pre potreby živočíšnej výroby. A keďže živočíšna výroba prechádza v poslednom období silnou reštrukturalizáciou v dôsledku veľkej polarizácie medzi výrobcami a odberateľmi, obmedzujeme chov ošípaných a dávame sa na chov dobytku za účelom odberu mlieka a rozbiehame výrobu v oblasti „baby beef“, po ktorom začína byť dopyt. Sme taktiež v prvom roku transformácie na ekologickú výrobu hovädzieho mäsa.”

Mnohí hovoria, že situácia v poľnohospodárstve nie je ružová a že v poľnohospodárstve sa ťažko podniká. Tých faktorov, ktoré na to vplyvajú je určite viac. Čo si myslíte Vy, kde je ten zásadný problém?

“Najväčší problém je v dodávateľsko – odberateľských vzťahoch. My musíme pochopiť ich, oni musia pochopiť nás. Nemáme šancu presadiť sa na

zahraničných trhoch a ak aj áno – kocky sú hodené. Dokážeme využiť svoj odborný potenciál a dopestovať plodiny, komodity, dochovať kvalitné mäso. Mali sme tu špičku v oblasti šľachtenia plemien, ale to všetko akosi nabralo po 90-tom roku nesprávny smer. Teraz vidíme, že mnohé chyby, ktoré sa vtedy stali sa nepodarí napraviť tak rýchlo. Dnes už polovica poľnohospodárov prestala s chovom ošípaných a polovica chovu je v zahraničných rukách. Pravidlá už neurčujeme my. Celá vertikála, ktorá tu roky fungovala, bude ťažko nahraditeľná. Ďalšie chyby sa udiali pri predvstupových rokovaniach. Slovensko si vyrokovalo najhoršie podmienky spomedzi krajín, ktoré vtedy do EÚ vstupovali. Toto prinieslo ťarchu, ktorú si farmári budú na pleciah niest veľmi dlho. No na druhej strane, nič sa s tým teraz nedá robiť, musíme sa v týchto mantineloch naučiť správať a fungovať. Mali by sme však už teraz vyvíjať tlak na exekutívu a európske štruktúry a pracovať na zmene, ktorá sa ale dostaví až po niekoľkých rokoch. Potvrdili nám to aj zástupcovia silnejších krajín, že toto je proces, ktorý sa bude vyvíjať niekoľko desiatok rokov. Farmári sa zároveň riadia pravidlom, že kto chce prežiť musí neustále a trpezlivo hodnotiť svoje možnosti a to v horizonte niekoľkých rokov a musí vedieť predpokladať, čo bude o rok, o dva a následne len korigovať vzniknutú situáciu. To je alfa a omega.”

Niektorí označujú ako jeden z problémov zlého fungovania družstiev vydávanie družstevných podielnických listov. Súčasny aj bývalý minister pôdohospodárstva majú na ne kritický názor a považujú ich za nesprávny krok, ktorý doteraz sťažuje situáciu v družstvách. Čo si o tom myslíte vy, bol to aj váš prípad?

“My žijeme takisto v tom istom prostredí a mantineloch zákonov ako ostatní. Naši zákonodarcovia nám určili limity a my ich musíme prijať. Je to daň za politicko-ekonomickú transformáciu po 90-tom roku, keď sa hľadal najlepší nástroj ako riešiť majetok po 40-tich rokoch, ako ho zoptimalizovať a nájsť riešenie na odstránenie krívd z minulosti. Len, samozrejme, tie zákony, ktoré prišli jeden za druhým nám stanovili nielen to, čo robiť, ale aj čo nerobiť. Najväčší problém, ktorý z môjho hľadiska vznikol bolo to, že farmári alebo poľnohospodári sa nemohli zúčastňovať na malej privatizácii. Veľmi by nám pomohlo, keby sme sa dostali k podielom v spracovateľských fabrikách a potravinárskych podnikoch. To bola zásadná chyba. Bol to spôsob, ako efektívne riešiť odbyt. Teraz sú už spracovateľské kapacity v iných rukách, viackrát sa menili majitelia a dostali sa tak

k tým, ktorí už nemajú ten pravý záujem, aby ich využívali nato, načo boli vytvorené. Naopak snažili sa nás, ako konkurenciu dostať do kolien. Preto je dôležité, aby pôda a nemáme jej málo, zostala v domácich rukách, lebo pôda je to, čo tu vždy zostane. Keď prišlo riešenie v podobe družstevných podielnických listov, podniky sa s tým chceli vysporiadať. Tie, ktoré boli života schopné a vedeli sa vysporiadať so svojim záväzkom, začali DPL odkupovať, či už zámom majetkových podielov, odkúpením vydaných DPL alebo upísaných v Centrálnom depozite cenných papierov. Kto chcel efektívne riadiť podnik, musel to urobiť čo najskôr. Lebo pri riadení nemôže rozhodovať masa ľudí, ale len jeden – dvaja, teda úzky kruh ľudí, ktorý za svoje rozhodnutia nesie aj zodpovednosť. Výsledok každého rozhodnutia, či je správne alebo zlé, sa prejaví až po určitom čase a musí byť adekvátne tomu, čo človek do toho vloží. Keď tam mám svoj majetok, pozerám sa nato oveľa zodpovednejšie, ako keď spravujem cudzí majetok.”

Pri riadení nemôže rozhodovať masa ľudí, ale len jeden – dvaja, teda úzky okruh ľudí, ktorý za svoje rozhodnutia nesie aj zodpovednosť.

Urobili ste to aj vy...

“My ako družstvo sme začali skupovať od 96-teho roku najprv majetkové podiely členov a nečlenov družstva, potom sme skupovali aj DPL a DPL, ktoré neboli upísané CDCP a DPL, ktoré boli upísané v centrálnom depozitári tak, aby sa to dostalo majoritnému vlastníkovi. Otázkou zostáva, čo s tými podnikmi, ktoré skrachovali, išli do konkurzu, prípadne už neexistujú a ľudia majú v rukách bezcenné papiere vydané poľnohospodárskymi podnikmi a ako odškodniť ľudí, keď tam už nie je žiadny majetok alebo je tam štvrtý, piaty nástupca...čo s tým? Tam kde je to pretransformované na životaschopné podniky a kde sa s tým vysporiadali, tam s tým nie je problém.”

Veľa poľnohospodárov uvádza, že nemajú nato prostriedky, či už na skupovanie DPL alebo majetkových podielov. Čo majú robiť, čakať na zánik?

“Je to smutné, ale áno, určitým spôsobom sa musí vyčistiť to portfólio, ktoré tam je, lebo tá pohľadávka, ktorá tam vyplynula z rozdelenia majetku, tam stále je. Tí ľudia musia nájsť spôsob, ako podnik riadiť a pokračovať v poľnohospodárskej výrobe. Existujú aj úvery...a presne o tom to je, keď treba uhradiť splátku a zabezpečiť výrobu, tak tam sa potom rozmýšľa 24 hodín denne a nie 8 hodín. Človek s tým musí žiť 24 hodín denne.”

Čo si myslíte o konferenciách, ktoré pre poľnohospodárov usporiadala spoločnosť LawFarm. Je dobré, keď sa opäť otvára táto problematika? Nie je už neskoro s edukáciou?

“Každý pozeráme na svet vlastnými očami. Keď prišla LawFarm s ponukou, že pomôže poľnohospodárom, mnohí pozerali nato s nedôverou a dešpektom a pýtali sa, čo je za tým. Treba pochopiť, že každá informácia, ktorú človek dostane a vie ju spracovať pre seba, je mu len na prospech. Každá, či už rieši alebo nerieši jeho problémy, je informácia. Je to svetlo do bludiska myšlienok, ktoré má každý človek v hlave, a preto treba na tieto konferencie takto pozeráť. Je to jeden zo spôsobov, ako ľudí edukovať a zobudiť. Pretože ak niekto tvrdí, že situácia v poľnohospodárstve je bezvýhodisková, ja tvrdím, že z každej situácie sa východisko nájsť dá. Ja som z tých, ktorý sa rád opýta, keď niečo nevie, lebo ani zákony v poľnohospodárstve nie sú dokonalé a diskusia s nimi mi v mnohých veciach otvorila oči. Dnes svet patrí úspešným a ja si od úspešných nechám rád poradiť.”

(DYN)

Ak niekto tvrdí, že situácia v poľnohospodárstve je bezvýhodisková, ja tvrdím, že z každej situácie sa východisko nájsť dá.

II. Časť - Nedostupnosť úverov

Banky plánujú zmeny v poskytovaní úverov, no naďalej budú opatrné.

Počas série odborných konferencií FARMFÓRUM REGIÓN 2010 bol medzi predsedami poľnohospodárskych družstiev vykonaný prieskum, ktorým spoločnosť LawFarm zisťovala, s akými problémami sa v praxi najčastejšie stretávajú a ako by ich chceli riešiť. Výsledky výskumu sme Vám priniesli v prvom vydaní FARMagazínu. Vyše 13% opýtaných uviedlo, že jedným z problémov je nedostupnosť úverov.

Zisťovali sme za vás, ako banky a nebankové subjekty postupujú pri schvaľovaní úverov, ktoré kritériá sú pre nich rozhodujúce a či v danej oblasti nechystajú zmeny, ktoré by Vám získanie úveru uľahčili.

Reprezentantom vybraných renomovaných bánk a nebankových subjektov sme položili otázky:

1. Ako posudzujete pri schvaľovaní úverov pre poľnohospodárske družstvá? Aké sú kritériá pre poskytnutie úveru?
2. Aký je najčastejší dôvod, prečo družstvá nemajú u Vás schválený úver?
3. Na aký účel poskytujete úvery pre družstvá? Financujete i nákup členských podielov alebo družstevných podielnických listov? Viete pomôcť s výkupom DPL a členských podielov?
4. Uvažujete nad zmenami, ktoré by prispeli k uľahčeniu prístupu k úveru, keďže prax ukazuje, že by to bolo potrebné?

Slovenská sporiteľňa, Norbert Hovančák oddelenie riadenia rizika firemných centier

SLOVENSKÁ
SPORITELŇA

1. „Pre posúdenie žiadosti o úver vyžadujeme daňovú účtovnú závierku za dve posledné daňové obdobia. K tomu je potrebné doložiť finančné výsledky k aktuálnemu obdobiu vrátane dodatočných informácií k podnikaniu. V tomto prípade to sú: štruktúra tržieb podľa agrokomodít, údaje o obhospodarovanej ploche, údaje o prijatých prevádzkových dotáciách z Poľnohospodárskej platobnej agentúry (PPA).

K schvaľovaniu úverov pre poľnohospodárov prístupujeme individuálne, pričom pre preklenovacie úvery na prevádzkové dotácie máme jasné kritériá v závislosti od bonity poľnohospodára. Maximálna výška úveru môže byť až do 100% prevádzkových dotácií.

Individuálne sa posudzujú najmä investičné úvery, pričom rozhodujúcim kritériom je schopnosť splácať dlhovú službu (splátky dlhodobých úverov a ostatných dlhodobých záväzkov, finančné náklady) zo zdrojov generovaných z bežnej činnosti, ekonomickou terminológiou z EBITDA (zisk z bežnej činnosti - daň + odpisy + úrokové náklady), pričom banka hodnotí túto schopnosť na báze vývoja v minulosti, ako aj predpokladaných výsledkov v budúcnosti.“

2. „Medzi najčastejšie dôvody neschválenia úveru pre poľnohospodárske družstvá patrí nedostatočná tvorba EBITDA na splácanie záväzkov. Ďalším dôvodom je platobná neschopnosť družstiev, t.j. vysoký podiel „polehotných“ záväzkov z obchodného styku, bez predloženia spôsobu ich riešenia.“

3. „Naša banka poskytuje v súčasnosti pre tento typ podnikateľov hlavne preklenovacie úvery na predfinancovanie podpôr od Poľnohospodárskej platobnej agentúry (PPA). Sú to priame platby, ktoré slúžia na preklopenie časového nesúladu medzi potrebou financovania podnikateľských aktivít a reálnym vyplatením prostriedkov od PPA. Poskytujeme aj preklenovacie úvery v súvislosti s čerpaním prostriedkov z fondov EÚ. V tomto prípade ide o preklopenie časového nesúladu medzi vynaložením vlastných zdrojov podnikateľa, čiže žiadateľa o nenávratný finančný príspevok, a následnou refundáciou z EÚ fondov. Členské podiely alebo družstevné podielnické listy naša banka nefinancuje.“

4. „Pre banku je mimoriadne dôležité dokladovanie od klienta. Keď tieto doklady banke predloží, a sú v poriadku, nič nestojí v ceste poskytnutiu úveru. Preto nad významnými zmenami v prístupe k poskytovaniu úverov neuvažujeme.“

Tatra banka, Radovan Mík *vedúci Oddelenia agrofinancovania a projektov EÚ*

1. „Pri hodnotení bonity družstva vychádzame jednak z účtovných výkazov, na základe ktorých vieme odhadnúť schopnosť klienta splácať v budúcnosti úver a či ide o zdravo hospodáriacu firmu. Druhým dôležitým pohľadom je požadovaná forma a účel financovania a v neposlednom rade aj zabezpečenie. Rozhodujú preto najmä finančné ukazovatele a nie veľkosť družstva a parametre zámeru či investície. Samozrejme prihliadame aj na podnikateľskú históriu a pokiaľ ide o nášho dlhoročného klienta, vychádzame aj z dobrých skúseností s ním.“
2. „Napriek našej snahe hľadať riešenia, v niektorých prípadoch nie je možné pristúpiť k úverovému financovaniu. Dôvody nie sú pre agrosektor ničím výnimočné oproti iným odvetviam - existencia exekúcií či iných zásadných problémov na strane polehotných záväzkov, zlé finančné výsledky spoločnosti, vysoká zadlženosť. Samostatnou témou je prepád tržieb či zhoršenie cash flow, ktoré má dopad aj na existujúce úverové rámce, kde nie je možné očakávať, že pri rapidnom poklese tržieb zostane kontokorentný rámec nezmenený.“
3. „Farmárom a podnikateľom v agrosektore ponúkame komplexné finančné riešenia a poradenstvo v oblasti financií. Úverové zdroje smerujú na nákup vstupov na zakladanie úrody, prevádzkové a komoditné financovanie, obnovu technológií či vozového parku, rôzne investičné aktivity, rekonštrukciu a výstavbu nehnuteľností ako aj kúpu poľnohospodárskej pôdy. O financovanie výkupu DPL doteraz podniky výrazný záujem neprejavili.“
4. „Každá banka musela a musí reagovať na krízu a rôzne dopady. Výsledky a rating spoločností zaznamenávajú negatívny trend, prípady problémov so splácaním úrokov či omeškanými splátkami sú medzi bankami registrované častejšie ako v predchádzajúcich rokoch. Výsledkom bude pochopiteľne skôr sprísnenie úverovej politiky ako jej uvoľnenie, avšak určite s dôrazom na individuálny prístup, vo všeobecnosti podrobnejšie skúmanie finančnej situácie agropodnikateľov aj pri menej náročných produktoch ako je predfinancovanie priamych platieb, dôslednejší monitoring dohodnutých podmienok, diskusia o reštrukturalizácii úverov a pod.“

VÚB banka, Martin Hubinský *segment manažér pre agrosektor*

1. „VÚB banka sa profiluje ako AGRO pozitívny peňažný ústav a patrí medzi banky s najvyššou úverovou angažovanosťou v poľnohospodárstve. Pri schvaľovanom procese vychádzame zo sofistikovaného ratingového systému hodnotenia poľnohospodárskych subjektov, ako aj individuálneho posúdenia našimi úverovými odborníkmi. Hlavným kritériom pri posudzovaní žiadosti o úver je preukázanie primárnej a sekundárnej návratnosti požičaných peňažných prostriedkov bez ohľadu na právnu formu klienta.“
2. „Týchto prípadov nie je veľa, ale vo všeobecnosti sa jedná o to, že banka nie je presvedčená o návratnosti úverových prostriedkov.“
3. „VÚB banka poskytuje pre poľnohospodárske družstvá kompletný servis v oblasti financovania prevádzkových a investičných potrieb. Taktiež ponúkame financovanie skladiskových a tovarových záložných listov, ako aj financovanie priamych platieb formou preklenovacieho úveru až do výšky 100%.“
4. „V súčasnosti pracujeme na zmenách vo financovaní poľnohospodárstva, ktoré by mali upevniť našu silnú pozíciu v tomto segmente. Na dennej báze komunikujeme s našimi klientmi, zisťujeme ich potreby priamo z prvej ruky, aby sme vedeli pružne reagovať na dynamiku odvetvia.“

Gazdovský spolok, JUDr. Ľubomír Čigáš *predseda družstva*

1. „Na rozdiel od bankového financovania, pre získanie peňažných zdrojov od Gazdovského Spolku nie je jediným a hlavným kritériom ekonomická kondícia či stav majetku družstva, ale vízia hospodárenia a vývoja na ďalšie obdobie garantované predstavenstvom družstva. Úvery štandardne schvaľujeme do 48 hodín.“
2. „Tak, ako sú rôznorodé družstvá, sú rôznorodé aj ich požiadavky. Ako slovenské družstvo plne chápeme špecifické problémy a individuálne potreby predsedov pri financovaní ich poľnohospodárskych družstiev. Našimi klientmi sú najmä tí predsedovia družstiev, ktorí sa rozhodli uskutočniť dôležité zmeny pre fungovanie ich družstva ako napríklad výkup DPL, odkúpenie pozemkov, nákup členských podielov od pasívnych členov družstva. Práve ich rozhodnutie a garancia uskutočnenia zmeny je dôvodom prečo je počet odmietnutých požiadaviek minimálny.“
3. „Finančné zdroje poskytujeme poľnohospodárskym družstvám na všetky ich potreby, medzi inými aj financovanie nákupu a výkupu DPL, nákupu členských podielov, kúpy pozemkov či reštrukturalizácie dlhu. Gazdovský Spolok unikátnym spôsobom financuje zväčša špeciálne procesy získavania dominantnej pozície v družstvách, ktoré sa v poslednej dobe označujú termínom „privatizácia družstiev“. Naším primárnym klientom sú najmä predsedovia družstiev.“
4. „Výhodné podmienky ušité na mieru, ktoré zohľadňujú skutočné potreby klienta, predstavujú pružný systém reagujúci na aktuálne situácie na trhu. Prístup k našim finančným zdrojom je preto štandardne jednoduchý, bez zložitého administratívneho posudzovania.“

Povodne: Ministerstvo pomôcť chce, chýbajú mu však peniaze

Ničivé povodne, ktoré zasiahli takmer celé Slovensko pred viac než mesiacom, zanechali mnohých poľnohospodárov v smútku. Správa o odškodnení a následne prijatý zákon z dielne odchádzajúcej vlády im však dodali nádej, že sa s nepriazňou počasia vysporiadajú jednoduchšie. V týchto dňoch čakajú na zverejnenie výzvy, ktorá umožní poľnohospodárom požiadať o potrebný finančný príspevok.

Podľa zákona o odškodnom majú nárok na dotáciu poľnohospodárski prvovýrobcovia, teda právnické a fyzické osoby s prideleným IČO a samostatne hospodáriaci roľníci. Patria tu aj lesníci, či chovatelia rýb. Nárok na dotáciu však vznikne len tým, ktorých straty presiahnu dvetisíc eur (pri lesoch päťtisíc eur) alebo 30% bežnej úrody. Je preto dôležité, aby poľnohospodári mali podklady, ktorými je možné vyčíslieť vzniknuté škody. Tieto podklady je možné získať dvoma spôsobmi. Jednou z možností je zavolať si do terénu súdneho znalca, ktorý vyhotoví znalecký posudok. Druhý spôsob je osloviť regionálne pracovisko Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho. Ten k vám pošle tzv. verifikačnú komisiu, ktorá vypracuje posudok bezplatne. Keďže túto možnosť využila väčšina farmárov, stáva sa, že v niektorých regiónoch, kde je postihnutých povodňami viac, treba na komisiu čakať dlhšie. Farmár musí komisii predložiť základné údaje o parcele. Fotodokumentácia škôd po zasiahnutí povodňami nie je nutná, ale môže slúžiť ako dôkazový materiál.

Vyplácanie finančných príspevkov pre farmárov bude koordinovať Pôdohospodárska platobná agentúra, no doteraz nie je známy termín, kedy bude zverejnená výzva na predkladanie žiadostí. Podľa hovorkyne ministerstva pôdohospodárstva Kataríny Ďurica, termín bude určený v najbližšom období, očakáva sa, že to bude v mesiaci august. Ako sa však ukázalo, ministerstvo musí najprv nájsť financie, aby mohlo čím skôr pomôcť. „Stále hľadáme riešenie, ako pomôcť poškodeným. Situáciu nám komplikuje nedostatok peňazí v rezorte.

Povodne zasiahli mnohých poľnohospodárov Slovenska. Pomoc sa zide.

Zákon o rovnakom odškodnení nám veľa možností nedáva. Musíme nájsť spôsob, ako odškodniť tých, ktorí boli povodňami poškodení najviac.“, hovorí šéf rezortu Zsolt Simon.

Poľnohospodárom by mohli pomôcť aj banky, tie si však myslia, že hlavnú úlohu zohráva ministerstvo pôdohospodárstva a štát. Podľa manažéra pre agrosektor Martina Hubinského z VÚB banky, sú „pripravení pomôcť poľnohospodárom formou poskytovania krátkodobých úverov na prevádzku“. Iné špeciálne programy zatiaľ nechystajú. „Zo strany bánk bolo a bude uskutočnených viacero krokov pomáhajúcich preklenúť napätý cash flow spôsobený aj výpadkom úrody kvôli záplavám, ako napr. posun splátok, celkové zmeny

splátkových kalendárov“, hovorí Radovan Mík, vedúci oddelenia agrofinancovania a projektov EÚ z Tatra banky. Podobne postupuje aj Slovenská sporiteľňa. Norbert Hovančák z oddelenia riadenia rizika firemných centier hovorí, že tieto udalosti samozrejme evidujú a snažia sa na ne reagovať. „**Diagnostikujeme dopad povodní na existujúcich klientov a ponúkame individuálny prístup k riešeniu možných problémov. Najčastejšie to riešime formou zmien splátkových kalendárov po analýze dopadu povodní na hospodárenie klienta.**“ Bankári sa zhodujú v tom, že je dôležité, aby farmári v prípade komplikácií včas kontaktovali svoju banku, s ktorou určite nájdu riešenie prijateľné pre obe strany.

(SZT)

Dobré rady od právnika

Z množstva Vašich otázok a podnetov, ktoré ste smerovali na FARMagazín, sme vybrali aktuálne tri, na ktoré Vám odpovedá právnik LawFarm a právny poradca pre FarmConsulting - JUDr. Bronislava Kubišová.

JUDr. Bronislava Kubišová,
právnik LawFarm, s.r.o., právny
poradca pre FarmConsulting

„Dobrý deň. Som členom družstva, v ktorom došlo k zmene, čo sa týka uznášaniaschopnosti členskej schôdze. Vždy sme to mali tak, že musela prísť nadpolovičná väčšina členov na schôdzu, aby sa mohla konať. Teraz nám povedali, že už je to podľa toho, koľko má kto hlasov. Na minulej výročnej schôdzi bolo iba pár ľudí – členov a aj tak bola uznášaniaschopná a si tam odhlasovali veci, pretože vraj majú viac ako 50% hlasov, a podľa toho sa to počíta. Ako to prosím Vás je? Môžu si urobiť takú zmenu, že už netreba aby prišlo viac ako polka členov na družstevnú schôdzu? Je to zákonné, keď takto neprihliadajú na ostatných členov a rozhoduje ich iba pár celom družstve?“

Odpoveď: Vážený čitateľ, člen družstva. Toto je pomerne častá otázka, s ktorou sa na nás obracajú viacerí členovia družstiev na Slovensku. Odpoveď je jednoduchá a jednoznačná.

V zmysle ust. § 238 ods. 3

Obchodného zákonníka sa vyžaduje pre platnosť uznesenia členskej schôdze jej riadne zvolanie, prítomnosť nadpolovičnej väčšiny členov a súhlas väčšiny hlasov prítomných členov, pokiaľ nie je stanovená kvalifikovaná väčšina. Uznášaniaschopnosť členskej schôdze sa teda počíta podľa počtu členov – osôb. Stanovy otázky uznášaniaschopnosti nemôžu upraviť odlišne a pokiaľ tieto obsahujú ustanovenie, že uznášaniaschopnosť sa vypočíta podľa počtu hlasov prítomných členov, je táto časť stanov neplatná pre rozpor so zákonom.

Vysvetlím na príklade – pokiaľ má družstvo 100 členov, musí prísť aspoň 51 členov, aby sa mohla konštatovať uznášaniaschopnosť danej členskej schôdze.

„Dobrý deň, chcel by som sa opýtať, či sa musím stať aj členom družstva, keď chcem na ňom pracovať. Sused mi hovoril, že ma tam nezoberú, ak nebudem ich členom. Je to pravda? Môžu odo mňa chcieť aby som bol členom družstva aj proti mojej vôli?“

Odpoveď: Vážený čitateľ FARMagazínu, v zmysle ust. § 227 ods. 3, ak podľa stanov je podmienkou vzniku členstva v družstve pracovnoprávny vzťah člena k družstvu a ak stanov neustanovujú inak, vzniká členstvo v družstve dňom, ktorý sa dojednal ako deň vzniku pracovného vzťahu a zaniká dňom zániku pracovného vzťahu k družstvu.

Preto je rozhodujúce, ako má dané družstvo upravenú túto otázku v stanovách. Pokiaľ túto otázku nemá vôbec upravenú, nie je vzťah členský a pracovný vo vzájomnej súvislosti. Pokiaľ je v stanovách uvedené, že členstvo sa viaže na pracovný vzťah

v danom družstve, tak potom dňom kedy vznikne pracovný vzťah, vzniká osobe súčasne aj členský vzťah.

Obchodný zákonník ponecháva túto otázku na vôľu toho ktorého družstva, či je členský vzťah podmienený pracovným vzťahom alebo nie. Pokiaľ ale má družstvo takýto zámysel, musí to výslovne uviesť do svojich stanov a upraviť si túto otázku podrobnejšie.

„Dobrý deň, mám sro-čku ešte s dvomi kolegami, sme teda traja spoločníci. Lenže naše vzťahy už nie sú také ako v minulosti, čo dospelo k tomu, že máme nezhody aj v práci a jeden spoločník robí veci napriek. Tento rok to došlo až tak ďaleko, že naše valné zhromaždenie, ktoré som ako konateľ zvolal, neschválilo účtovnú závierku, pretože jeden spoločník bol proti tomu a my to máme tak, že všetci traja musia súhlasiť. Čo teraz. keď máme povinnosť dať účtovnú závierku aj zápisnicu z valného zhromaždenia do zbierky listín na súd? Nebude im to vadiť?“

Odpoveď: Dobrý deň, v zmysle ust. § 40 Obchodného zákonníka, ak príslušný orgán neschváli účtovnú závierku do 3 mesiacov od jej predloženia, ukladá sa do zbierky listín obchodného registra neschválená. Lehota na jej uloženie je v tomto prípade 30 dní od márneho uplynutia 3 mesiacov. Preto schválenie/ neschválenie účtovnej závierky nemá vplyv na povinnosť uložiť ju do zbierky listín.

Naďalej sa na nás môžete obracať s Vašimi problémami a otázkami. Radi Vám ich zodpovieme v ďalších vydaniach časopisu FARMagazín.

ODPOVEDAJTE A SÚŤAŽTE - ZOSTAVTE SI FARMAGAZÍN PODĽA SVOJICH PREDSTÁV!

ČO BY STE SI ŽELALI NA STRÁNKACH FARMAGAZÍNU?

FARMagazín je o Vás a pre Vás. Jeho obsah preto chceme prispôbiť práve Vám.

Želajte si, čo má byť obsahom ďalších vydaní a najčastejšie želania Vám splníme!

?

- Chcete poznať odpoveď na Vašu právnu či ekonomickú otázku?
Radi Vám ju zodpovieme v rubrike otázok a odpovedí...
- Má Vaš podnik zaujímavý príbeh a chcete sa stať vzorom ostatných?
Napište nám a sprostredkujeme to!
- Je téma, ktorá Vás zaujíma? Stačí ak nám ju oznámite...

**MOŽNOSTÍ JE MNOHO
A ZÁLEŽÍ LEN NA VÁS!**

ODPOVEDAJTE A SÚŤAŽTE - VYHLASUJEME ĎALŠIU SÚŤAŽ FARMAGAZÍNU!

Vyžrebovali sme výhercu poukážky na nákup záhradnej techniky v hodnote 200 Eur!

V minulom čísle sme Vás vyzvali, aby ste nám zaslali Vaše podnety, návrhy a pripomienky k FARMagazínu. Ďakujeme Vám za všetky telefonáty a maily.

Tak ako sme avizovali, dňa 30.7.2010 sme rukami konateľky LawFarm, s.r.o. – Mgr. Alexandry Kvietkovej, vyžrebovali výhercu, ktorým sa stala pani Katarína Rusňáková, ekonómka Poľnohospodársko – podielníckeho družstva Prašice so sídlom v Jacovciach.

Pani Rusňáková od nás získala poukážku na nákup záhradnej techniky značky STIHL v hodnote 200 EUR. Cenu jej odovzdal obchodný riaditeľ LawFarm, s.r.o., pán Mgr. Miroslav Kopas, za účasti predsedu PPD Prašice – Ing. Jozefa Urminského.

Vyhrajte aj vy skvelé ceny od FARMagazínu! Stačí, ak nám napíšete a budete zaradení do žrebovania. Tento krát súťažíte o značkový digitálny fotoaparát! Žrebovanie sa uskutoční už 1.9.2010!

Vaše otázky, návrhy či pripomienky k obsahu FARMagazínu, prosím, doručujte jedným z nižšie uvedených spôsobov:

- poštou na adresu redakcie FARMagazínu,
- e-mailom na e-mailovú adresu redakcie FARMagazínu,
- cez SMS na číslo SMS-kontaktu FARMagazínu.

Spolu so svojou reakciou uveďte aj svoje meno a priezvisko, pozíciu, bydlisko a telefonický kontakt.

Píšte nám, súťažte a vyhrajte skvelé ceny!

KONTAKTY:

FARMagazín, spoľahlivý poradca pre poľnohospodárov

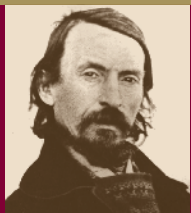
Vydavateľ: LawFarm, s.r.o.

Sídlo/Poštová adresa redakcie: Štúrova 28, 040 01 Košice

E-mailová adresa redakcie: redakcia@lawfarm.info, SMS kontakt FARMagazínu: 0940 899 569

Špecializovaná príloha mesačníka Agromagazín. Vkladaná inzercia. Samostatne nepredajný.

*Jednoduchou dostupnosťou
našich finančných zdrojov,
Vám pomáhame uskutočniť
Vaše odvážne ciele.*

Gazdovský Spolok, družstvo

- Financovanie nákupu a výplaty družstevných podielnických listov
- Financovanie tzv. "privatizácie" prípadne dokončenia transformácie družstva
- Financovanie nákupu členských podielov manažmentom od členov družstva
- Financovanie kúpy pozemkov
- Reštrukturalizácia dlhu
- Prvá pomoc družstevníkom

Gazdovský Spolok, družstvo
Karadžičova 8/a, 821 08 Bratislava

Telefón: +421 (0)2 59 39 62 42
E-mail: info@gazdovskyspolok.sk
www.gazdovskyspolok.sk

Jednoduché financovanie

OBJAVTE LAWFARM

L A W F A R M

Spoľahlivé riešenia

Sme špecialisti na komplexné riešenia pre vnútornú stabilizáciu poľnohospodárskych družstiev.

- Optimalizácia vlastníckej štruktúry (privatizácia)
- Právna a ekonomická reštrukturalizácia
- Manažovanie finančných a strategických investícií

To sú len niektoré zo služieb, ktoré poskytujeme podľa individuálnych potrieb, na najvyššej odbornej úrovni. Svoje meno vkladáme do budúcnosti našich klientov.

www.lawfarm.info

LawFarm, s.r.o., Štúrova 28, Košice, Slovenská republika
T: 055/62 30 228, E: office@lawfarm.info, W: www.lawfarm.info

Člen
skupiny

KRATKY GLOBAL TRUST